
Crònica de la sessió (9/4/19)

Express Yourself. A
través dels altres ens
convertim en
nosaltres

Hendrik Dirk Lagerwaard (Professor
de la FPCEE Blanquerna-URL)

Connecta't a la Recerca

APROPEM LA RECERCA EDUCATIVA A LES AULES

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
**Centre de Recursos Pedagògics Específics
de Suport a la Innovació i la Recerca Educativa**

cesire*

Assistents

Assisteix professorat de primària i de secundària de l'àmbit lingüístic, majoritàriament professorat de llengües estrangeres, sobretot llengua anglesa.

Dinàmica de la sessió

La sessió s'inicia amb i acaba la sessió fent reflexionar el professorat sobre la importància de l'*agentivitat* dels nostres alumnes a les aules per aprendre una llengua i presentant la seva investigació, i acaba la sessió convidant els assistents a aplicar la seva proposta i compartir experiències posant-se en contacte amb ell.

La dinàmica de la sessió va alternar la visualització de petits vídeos d'aula amb la reflexió per grups sobre alguns aspectes sobre el rol del professor i la metodologia d'aprenentatge.

La sessió es va fer en llengua anglesa.

Desplegament de la proposta

Enfocament pràctic de l'aprenentatge de la llengua. El ponent mostra com crear oportunitats didàctiques perquè els alumnes, de manera conscient, aprenguin a expressar-se de manera genuïna a partir de les emocions que experimenten en diferents situacions comunicatives d'aula.

La seva investigació es fa a una aula extraescolar de Barcelona amb deu alumnes de 3r i 4t d'ESO. Com que aquesta investigació és exploratòria i emergeix de l'ensenyament reflexiu, aquest punt de partida s'ha anat desenvolupant contínuament al llarg de la recollida de dades.

Alguns dels punts que el ponent va desenvolupar:

- **Agentivitat**

Procés transformador, nou enfocament pedagògic comunicatiu basat en l'*agentivitat* de l'alumnat que té com a objectiu que s'expressin amb autenticitat. L'alumnat es

converteix agent social en el control del seu idioma gràcies a l'acompanyament del professorat a l'aula.

- **Marc teòric**

Avui dia, encara som testimonis de moltes aules on els mètodes d'ensenyament tradicionals no permeten als estudiants ampliar encara més el seu desenvolupament comunicatiu. Segons la teoria sociocultural, els idiomes s'aprenen mitjançant l'èmfasi en el significat i el context negociats en les interaccions socials. "La teoria sociocultural tracta d'aules d'idiomes on l'agència té importància" (Lantolf, 2000). L'agència pot ser considerada com un procés transformador; com a capacitat de conscienciació socioculturalment mediada de conceptes autoconstruïts i contextos diferents, amb l'objectiu d'actuar segons com experimenteu i interpreteu la situació. Degut al fet que recentment Stetsenko va esmentar que la tasca de l'educació és treballar en desenvolupar l'agència pròpia dels estudiants com a actors de transformació social proporcionant-los accés a les eines que s'ofereixen a aquesta agència (2017), la meua tesi presenta el desenvolupament i la implementació i anàlisi d'un nou enfocament; l'enfocament pedagògic comunicatiu basat en l'agència, que té com a objectiu la veritable autoexpressió. Mitjançant la instrucció formal, el professor busca formes de permetre als estudiants convertir-se en agents socials en el control del nou idioma. El marc teòric es basa en la pedagogia de l'atreviment (Stetsenko, 2017) i el punt de partida informat de l'enfocament inclou els principis de l'autonomia dels aprenents (Lantolf i Poehner, 2014), l'aprenentatge reflexiu orientat a l'acció (Esteve et al, 2017), ensenyament dialògic (Alexander, 2008), l'ús del llenguatge de les emocions (Fleer, González Rey i Veresov, 2017), els avantatges (van Lier, 2007) i la reconstrucció creativa (Stetsenko, 2017).

- **Com aplicar l'agentivitat a l'aula?**

La metodologia basada en l'agentivitat es caracteritza pels aspectes següents:

- Aprenentatge reflexiu
- Ensenyament dialògic
- Translanguaging- reconceptualització
- Tasques de resposta personal
- Tasques avaluatives
- Planificant el no planificat
- Experiències de l'alumnat

El ponent presenta diferents vídeos d'aula que reflecteixen com l'alumnat va mostrant la seva agentivitat, va agafant confiança en si mateix, se sent còmode i com és conscient del seu aprenentatge .

Mostra sis fragments de vídeo d'una classe d'anglès, en aquest cas es tracta d'una classe de 10 alumnes.

Incideix en el rol del docent. Els docents han de interaccionar amb l'alumnat fent bones preguntes, han de donar un bon feedback. També oferir la possibilitat que l'alumnat pugui utilitzar a l'aula les llengües maternes per reflexionar sobre la llengua per tal que puguin reflexionar i verbalitzar com funciona la llengua, si no la dominen prou per expressar-se. L'alumnat si pot verbalitzar el seu aprenentatge amb la llengua materna fa que se senti més segur alhora de fer-la servir i el motiva i el fa ser més conscient del seu aprenentatge.

El docent desenvolupa un ensenyament dialògic (Alexandre 2005), amb les característiques següents:

- Col·lectiu: docent i alumnat fan una aproximació a l'aprenentatge plegats com a grup o com a classe.
- Recíproc: docent i alumnat s'escolten mútuament, comparteixen idees i consideren punts de vista alternatius.
- D'acompanyament: l'alumnat expressa les seves idees lliurement, sense por o vergonya de donar resposta equivocada i s'ajuden mútuament per arribar a una entesa.
- Acumulat: docent i alumnat construeixen les seves pròpies idees i les connecten.
- Amb un propòsit: docent i alumnat planifiquen i dirigeixen la conversa amb els objectius comuns compartits i visibles. Importància de saber-nos relacionar amb els alumnes, si sabem relacionar-nos-hi ells s'implicaran en el seu aprenentatge i participaran més. Donar l'oportunitat de posar el seu coneixement de la llengua.

Cal que el docent proporcioni oportunitats per posar els seus coneixements a la pràctica involucrant les seves emocions a classe.

- **Creem les nostres pròpies idees**

Els participants treballen en grup, comparteixen com treballen a l'aula i reflexionen sobre com podrien portar a la pràctica, en els seus contextos escolars, la teoria i els exemples treballats durant la sessió.

- **Resum final i conclusions**

Es tanca la sessió compartint les diferents aportacions, amb una roda de preguntes i animant el professorat a crear oportunitats d'agentivitat a l'aula perquè l'alumnat, de manera conscient, aprengui a expressar-se d'una manera genuïna a partir de les emocions que experimenta en diferents situacions comunicatives d'aula.

També convida els docents a compartir les seves experiències i a posar-se en contacte amb ell per conèixer què fan i com els ha funcionat.

Relatora: Roser Martínez